

L'agricultura

Concepte i condicionants físics de l'agricultura

El paisatge agrari

Principals exemples d'agricultura de subsistència

Principals exemples d'agricultura de mercat

La ramaderia

Concepte

Ramaderia de subsistència i tradicional

Ramaderia de mercat o industrial

La pesca

Concepte

Tipus de pesca: tradicional o industrial

Problemes actuals de la pesca

**Sectors
econòmics**

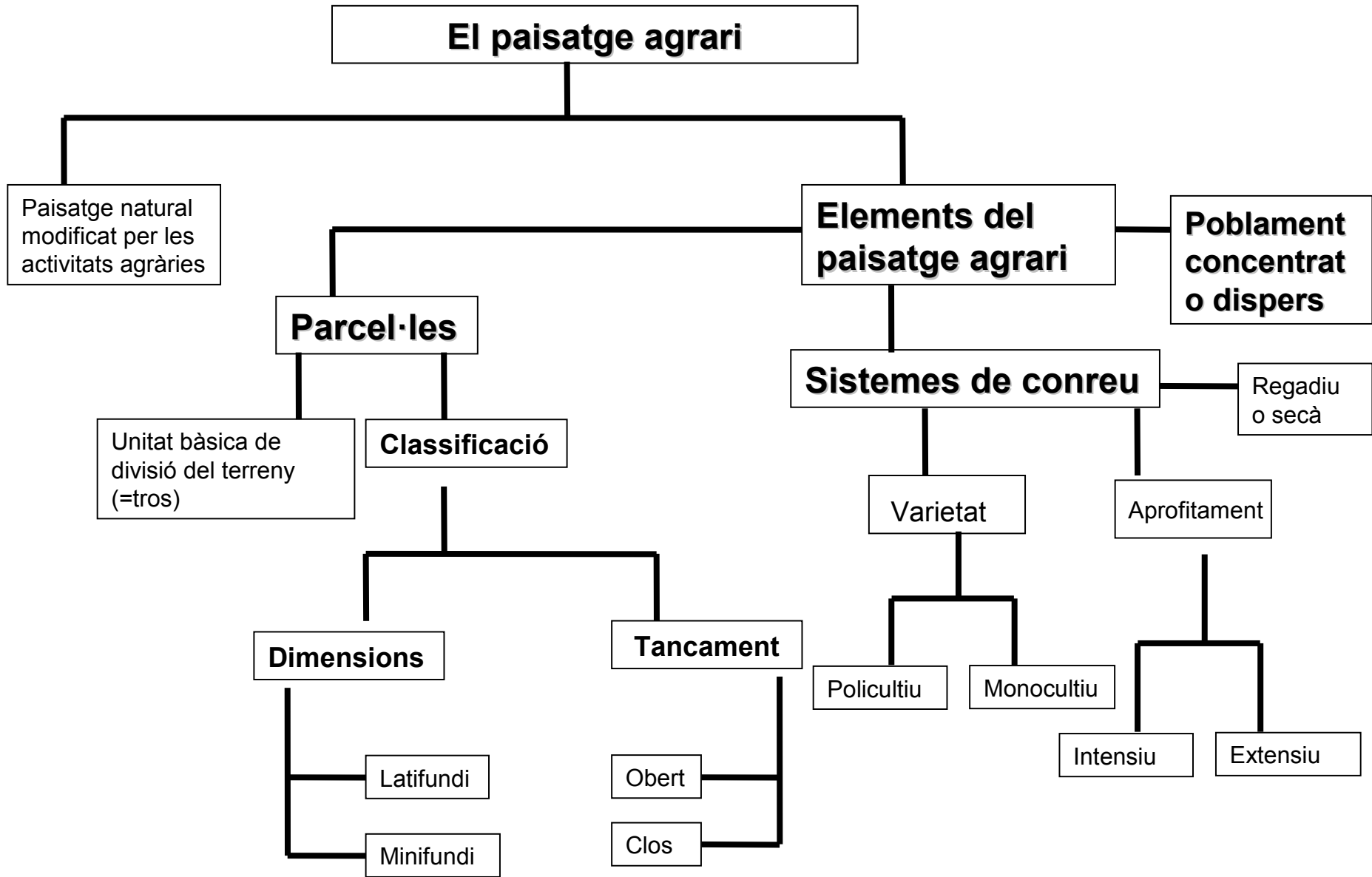
**El sector
primari**

**El sector
secundari**

**El sector
terciari**

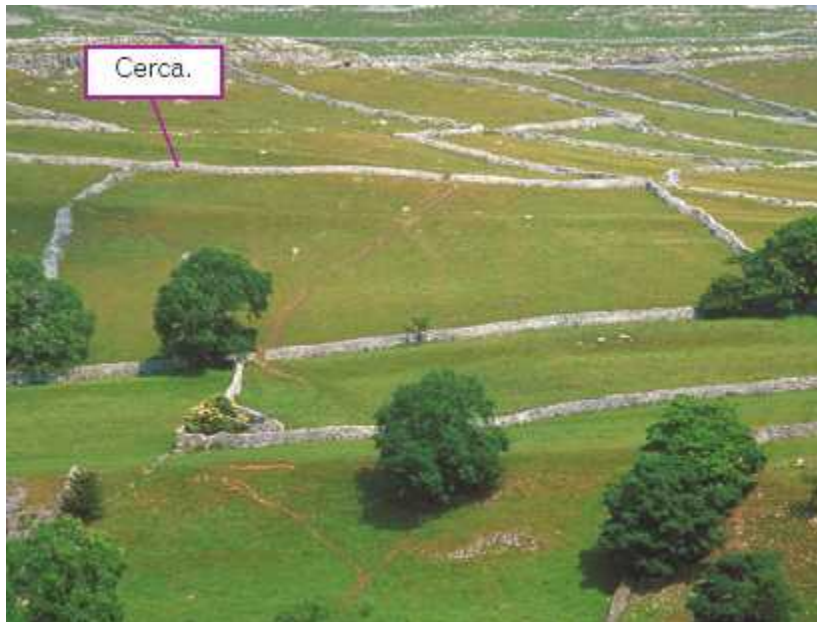
Activitats relacionades amb
OBTENIR de la natura
aliments pel consum humà i
animal i matèries primeres per
a la indústria

AGRICULTURA
RAMADERIA
PESCA
EXPLOTACIÓ FORESTAL

**Camp obert
o *openfield***

**Les parcel·les, propietat privada,
no estan limitades per cap
separació física**

**Les parcel·les, propietat privada,
estan limitades per
separacions físiques (tanques, parets,...)**

**Camp clos
o *enclousures***

Intensiu

- Terreny escàs i propietats petites
- Preten aconseguir el màxim de producció en el mínim d'espai.
- Molta inversió, adobs i llavors seleccionades
- Hi treballa molta mà d'obra

- Terreny gran, propietats grans
- Preten obtenir molt producte a baix cost
- Poca mà d'obra
- Ús de maquinària
- Presència d'espais no conreats, el guaret

Extensiu

De secà

S'alimenta únicament de l'aigua de pluja sense cap tipus de reg artificial

Els agricultors reguen de manera artificial, amb aigua procedent del subsòl o de pantans

Regadiu

Tipus d'agricultura; agricultura de subsistència i agricultura de mercat

- Destinada a l'autoconsum (més d'un 66 % del què es produeix)
- Tècniques i eines rudimentàries: semblants a les del Neolític
- Molta gent hi treballa
- Rendiment molt baix: productivitat molt baixa
- Gairebé no hi ha excedent

- Destinada a la venda i l'exportació: es comercialitza l'excedent.
- En proporció, poca població activa
- Tècniques i eines molt mecanitzades i de darrera generació
- Producció especialitzada i rendiments molt alts
- Ràpida comercialització dels productes

L'AGRICULTURA DE SUBSISTÈNCIA

Hi treballen un 50% dels agricultors de tot el món, aproximadament uns 1000 milions de persones

La localitzam a medis diferents i amb tècniques diferents

❖ **Agricultura itinerant per cremació**

- Àfrica: conca del Congo
- Amèrica del sud: conca de l'Amaçones
- Àsia, algunes zones

❖ **Agricultura extensiva de secà**

- Zones seques de l'Àfrica

❖ **Agricultura irrigada de l'arròs**

- Àsia monzònica

1. AGRICULTURA ITINERANT PER CREMACIÓ

- ❑ Les collites s'obtenen cremant els boscos i la sabana
- ❑ Primerament es tallen els matolls i els arbres i a continuació es cremen: el camp queda net i la cendra cobreix el camp
- ❑ Després es remou la cendra amb la terra per fertilitzar la terra amb aixades.
- ❑ Es sembren les llavors (tubercles, mill, mandioca,...) fent forats amb uns pals.

1. AGRICULTURA ITINERANT PER CREMACIÓ

- ❑ Els camps són productius únicament durant un període de 3-4 anys perquè els sòls es desgasten
- ❑ Els pagesos abandonen les terres, es desplacen a altres i comencen el procés de nou.
- ❑ Els camps abandonants lentament es regeneren i podran ser conreats al cap d'uns anys.

3. AGRICULTURA IRRIGADA DE L'ARRÒS

- ❑ El trobem a zones geogràfiques on:
 - les **pluges són abundants (monsòniques)**
 - els **hiverns són càlids**
 - les **terres són fèrtils**

- ❑ Es basa en el **conreu de l'arròs** perquè:
 - **no emprobreix el sòl**
 - **permet alimentar moltes persones**

❑ És una **agricultura molt intensiva**: és necessari invertir-hi molt de temps i esforços: preparar els camps, aplanar-los, impermeabilitzar els murs, fer-los resistents, sembrar, recollir minuciosament els grans,...

❑ És un **tipus d'activitat molt productiva**, atès que es fan dues collites: la de l'estiu (aprofitant les pluges) i la de l'hivern, quan encara no han recollit l'anterior.

LA RAMADERIA

- ✓ **Consisteix en la cria d'animals per obtenir-ne una sèrie de productes coma ara la carn, llet, ous, couro, llana.**
- ✓ **Els animals també s'utilitzen com a aforça de treball o es destinen a la reproducció**
- ✓ **Els primers animals domèstics foren les cabres, ovelles i els porcs**
- ✓ **Avui en dia, la ramaderia més abundant és la bovina, l'ovina, la porcina, seguida pel cabrum i l'equina.**

LA RAMADERIA TRADICIONAL

Objectiu: complementar l'agricultura. Els animals serveixen per treballar el camp, produeixen adobs així com aliment i altres subproductes

Els animals s'alimenten de les pastures en el guaret, restes de collites i pastura en terres pobres i muntanyes properes

Es sol practicar en les zones intertropicals, principalment en les àrees monsoniques, i algunes zones mediterrànies.

A les zones molt seques, on gairebé no hi ha agricultura, sorgeix la **ramaderia de subsistència** pastors nòmades que pasturen ramats de cabres, ovelles o camells que es desplacen periòdicament cercant pastures i aigua.

LA RAMADERIA COMERCIAL o DE MERCAT

Objectiu: vendre la producció al mercat i obtenir el màxim benefici.

S'aconsegueix:

- seleccionant les races més productives
- automatitzant els processos de producció
- millorant en l'alimentació animal
- aplicant avenços científics a la ramaderia
- millorant la distribució i el transport (refrigeració, congelació,...)

Distingim dos tipus de ramaderia comercial:

- Ramaderia intensiva (estabulada i semiestabulada)
- Ramaderia extensiva (no estabulada)

LA RAMADERIA COMERCIAL o DE MERCAT

Ramaderia intensiva

Es practica en explotacions especialitzades (generalment en un sol animal)

S'inverteixen molts de diners en instal·lacions, tecnologia, alimentació,... per obtenir més producció

Els animals són criats en granges (**ramaderia estabulada**) o de vegades es combina aquest sistema amb l'alimentació en pastures (**semiestabulada**)

Preferentment es dedica a la producció de porc (carn) i l'avicultura (ous i carn)

Ramaderia extensiva

Es practica en llocs on disposen de molt d'espai i pastura natural (**ramaderia no estabulada**)

La inversió de capital és igualment alta perquè s'ha de disposar de molts de caps de bestiar i bones estructures comercials (distribució, emmagatzematge, transport)

Necessita poca mà d'obra perquè els ramats pasturen lliurement

Es dedica a bestiar boví (oest dels EUA o la Pampa argentina) i oví (Patagònia argentina, Austràlia, Nova Zelanda i República de Sudàfrica)

LA PESCA

- ✓ **Consisteix en l'aprofitament dels recursos marins (peix, crustacis, cefalòpodes, marisc,...)**
- ✓ **És una activitat pròpia dels ésser humans, ja que sempre ha estat una font de recursos. Avui en dia, s'obtenen més de 100.000.000 de tones de captures.**
- ✓ **Segons la tècnica usada distingim entre la pesca artesanal o tradicional i la pesca industrial.**

Pesca tradicional o artesanal

- Es realitza prop de la costa
- Ús de la força humana i ormeigs de pesca diversos i fàcils de manipular: arcs, fletxes, arpons, nanses, xarxes,...
- A les regions poc desenvolupades: producció escassa desinada preferentment a l'autoconsum. Una petita part es destina a la venda.
- A les regions desenvolupades, països rics: la pesca artesana està destinada a un tipus de captura que sol tenir molt de valor de venda, com la llagosta.

Pesca
industrial
(comercial)

- Té com objectiu obtenir un gran nombre de captures
- Necessita:
 - **recursos econòmics**: per equipar els vaixells i investigar nou sistemes
 - **tecnologia avançada**: per fer rendible l'activitat i fer més captures
 - **infraestructures portuàries**: desembarcar i distribuir les captures
- Hi distingim tres tipus
 - pesca costanera
 - pesca d'altura
 - gran pesca

Pesca costanera

Pesquen prop de la costa i descarreguen diàriament a la **llotja** (mercat de compravenda de peix)

Es tracta de pocs vaixells, petits, proveïts de xarxes i llinyes potents.

Acostumen a ser del mateix pescador (n'és el propietari)

Ocupa pocs treballadors per vaixell

Pesca d'altura

Pesquen més allunyats de la costa.
S'estan a la mar dies, setmanes i fins i tot mesos

Es tracta de flotes més importants, amb vaixells més grans i més ben equipats: radars, sonars i instal·lacions de fred per conservar el peix en bones condicions

Ocupa més treballadors per vaixell.

Gran pesca

Flotes o unitats que pesquen en aigües molt llunyanes. Poden estar-se mesos.

Es tracta de flotes de nombroses embarcacions que pesquen diàriament i que descarreguen les captures en els **vaixells d'abastament** (o vaixells dida). També s'anomenen **vaixells factoria**.

Ocupa molts treballadors, perquè a més dels pescadors, hi ha els encarregats de la conserva del peix, de la salaó, del congelat,... que es fa al vaixell dida.

Els grans problemes de la pesca actual

```
graph TD; A[Els grans problemes de la pesca actual] --> B[La sobreexplotació]; A --> C[Falta de caladors (zones de pesca abundant)]; A --> D[Contaminació de les aigües];
```

La sobreexplotació

Falta de caladors (zones de pesca abundant)

Contaminació de les aigües

La sobreexplotació: concepte i causes

- Què és la **sobreexplotació**?

Anomenada també **sobrepesca**.

Pescar per sobre del **límit màxim sostenible**, sobrepassant els **límits ecològics** que asseguren la reproducció de les espècies marines

- Què ho està **provocant**?

-La **demanda** cada vegada més **gran** de productes marins.

- L'ús de **tècniques** cada vegada **més eficients** i sense considerar les recomanacions biològiques (talles, nombre de captures, èpoques de veda,...)

- **Nombre** més **elevat** de **vaixells** de pesca

La sobreexplotació: mesures de prevenció

- 1) **Ús de xarxes de malla ampla:** permeten agafar únicament els peixos adults i que les cries puguin salvar-se i així perpetuar l'espècie.
- 2) **Control de les captures:** especialment fer complir la normativa relativa a dimensions mínimes (talles).
- 3) **Establiment de temporades de veda,** és a dir, prohibició de pescar durant determinades èpoques de l'any en què les espècies s'estan reproduint. .
- 4) **Limitar la capacitat de les flotes pesqueres,** per així minvar el volum de captures.
- 5) Substituir els sistemes de pesca actuals pels anomenats **sistemes de pesca sostenible:** explotació intel·ligent i reglamentada dels recursos marins.
 - repoblar els mars amb noves cries artificials
 - limitacions severes a la pesca actual
 - invertir en l'**aqüicultura:** cria i engreix d'animals i plantes aquàtiques en estanys i piscines o bé en zones costaneres.

La falta de caladors i l'ampliació de les aigües jurisdiccionals

Tradicionalment: llibertat de pesca arreu de la mar. A la pràctica les grans potències navals s'aprofitaven dels recursos marins de zones fora del seu estat

Regulació de l'ONU: cada estat que té costa disposa de 200 milles nàutiques (370 km) sobre les quals té jurisdicció, és a dir, dret.

↓

Les grans empreses pesqueres abandonaren alguns dels seus ja habituals caladors

↗

Reduïren el nombre de pesca i el nombre de flota

↘

Van haver d'establir convenis de col·laboració amb els estats llunyans per poder-hi seguir pescant